

Sag ikke allerede tidligere er kommen til Rigsdagen, jeg begriber ikke hvorfor; thi Kommissionen har afgivet sin Betænkning, et i Parenthes sagt aldeles fortrinligt Arbejde, et Arbejde, der indeholder et fuldstændigt Program for Københavns Fremtid, et Arbejde, som med Klarhed og Sagkundskab udvikler kort og tydeligt den Opgave, som København maa stille sig i den nærmeste Fremtid, en Betænkning, som viser, at Københavns Handelsstand ikke alene er sig den Opgave bevidst, der ligger for den i den nærmeste Fremtid, men ogsaa baade kender de Midler, som skulle anvendes for at realisere dette Formaal, og tillige kaster Blikket ud over en maasse endnu fjern Fremtid, hvor København muligvis kan blive et af Centerne for den store Verdenshandel. Det er vel ikke det, man her direkte sigter paa i Kommissionsbetænkningen. Der sigter man ikke videre end til, at København kan blive en Mellemhandelsplads for den store Handel, det vil sige, blive en Dplagsplads ved Østersøen — hvad København allerede tilbels er blevet i de senere Aar netop ved Hjælp af Frilagerinstitutionen. Kommissionsbetænkningen siger ganske vist: Det er vor nærmeste Opgave at blive en Stabelplads for den store Handel paa Østersøen. Denne Opgave foreligger først. Man kan imidlertid se, at Kommissionens Medlemmer ikke ere blinde for, at har man først erobret det Stadium, er der Udsigt til at tage selve Verdenshandelen i sin Haand, ligesom Hamborg, Lybet og Bremen have gjort det tidligere; det ligger ikke saa meget fjært, men dette Mellemstadium maa først gennemgaaes. Saaledes opfatter jeg Kommissionsbetænkningen. Jeg kan ikke Andet end gjentagende udtale en Beundring for den Klarhed, man der har lagt for Dagen i sine Anskuelser, for den Sikkerhed, hvormed man har Maalet for Øie, og tillige den Sikkerhed, hvormed den har set paa de Midler, som udfordres til at bringe København til denne Fremtid. Utsaa, lad os ikke med mulig Udsigt til maasse om 10 Aar at faae Noget, som kunde være bedre end det, her er foreslaaet, standse den Udvikling, som allerede er i god Gang. Lad os ikke glemme, at København har Konkurrenter. København er ikke den eneste Plads, som ligger ved dybt Vand ved Øresund. Malmø har en ligesaa gunstig Beliggenhed, og Svenskerne have viist, at de have Foretagelsesaaand. Allerede dengang da Hamborg blev truet i sin Handelsstilling, dengang da den tydske Regjering søgte at bringe Hamborg ind i Tølsforbundet, hvorved det blev muligt at berybde den nogle af de Fordele, som Frihandelen indbragte den, vare Svenskerne strax paa Færde for at se at drage Hamborgs Handel over til sig — der udfordres dertil kun Kapitaler, og hvis Hamborgerne virkelig bringe dem til Malmø, vil Malmø være ligesaa godt istand til at optage denne Handel, som København vil være det — at den sidste er en stor By, har i den Henseende

fler Intet at sige. Lad os derfor ikke spille noget Dieblit med at sætte Københavns Handelsstand istand til for det første at holde paa den Handelsudvikling, den har, og dernæst til at komme i Besiddelse af Midlerne til at skabe sig den Handelsstilling, som det ligger lige for København at indtage. Jeg er enig med det ærede Medlem for Odense i, at den Omstændighed, at Københavns Handel udviklede sig til noget Stort, ikke alene vilde komme Befolkningen i København og de Indbyggere, som bo nærmest omkring København, til Gode, men det vilde tillige have en betydelig Indflydelse for det hele Land ikke alene — som det ærede Medlem ogsaa sagde — derved, at det vilde lette Kommunikationsmidlerne, men ogsaa derved, at der paa en saadan Handelsplads vilde stables en Kapitalkraft, som vilde komme hele det øvrige Land tilgode. Landeindommene vilde derved stige i Pris, og mange Hænder, som nu maa gaa ledige, vilde kunne faae en udmærket Anvendelse ved saadanne Etablissementer. Vi se jo allerede nu, at en Arbeidsmand, som er beskæftiget paa Dplagspladserne, kan have en Indtægt af 6 Kroner om Dagen, altsaa ligesaa Meget, som en Rigsdagsmand faar i Diæter; ganske vist er det for meget mere Arbejde, men det er jo dog en ganske overordenlig Indtægt for en Mand af Arbejderklassen, og hvormange Hænder vilde ikke blive beskæftigede, isald der virkelig udviklede sig et saa stærkt Handelsløb? Utsaa forekommer det mig, at det er ikke alene i Københavns, men ogsaa i hele det øvrige Lands Interesse at bringe Hovedstadens Handel saa høit op, som det vel er muligt, og lad os derfor ikke, selv om vi kunne have mange Betæneligheder med Hensyn til Entelighederne i den Plan, som her foreligger, skyde den tilbage, men strax tage fat paa Arbejdet. Sagen er jo desværre allerede bleven et Aar længere forsinket, end efter min Mening var nødvendigt. Hvad dette Aar er hengaaet med, formaar jeg ikke at indse, thi de Forhandlinger, som ere førte med det Classensse Fideikommis og med Magistraten, behøvede vist ikke at vare et helt Aar, naar henses til det Udbytte, som er kommet ud af dem, og det forekommer mig ogsaa at være høit urimeligt, at det, hvis man vilde spørge Kommissionen endnu engang, da skulde tage et halvt Aar for at faae den Erklæring: Ja, Kommissionen kan ikke bruge andre Arealer end dem, som her ere foreslaaede. Det er saaledes aldeles ikke Kommissionens, men Administrationens Skyld, at Liden er bleven spildt. Lad os derfor ikke spille Liden yderligere. Her i dette Land — det vide vi jo — gaar Intet hurtigt undtagen netop Liden, som gaar ens allevegne. Her i Landet fjøre vi ikke engang med Stude, thi vi komme ikke af Stedet. Lad os derfor ikke opsætte denne Foranstaltning længer. Vilde man sølge det ærede Medlem for Odense og sige: Lad os tage